

Més informació vol dir millor formació

UN BON EXEMPLE AMERICÀ:
LA TRANSPARÈNCIA ALS MERCATS
FINANCERS SIGNIFICA IGUALTAT
D'OPORTUNITATS PER ALS PETITS
INVERSORS I MÉS SEGURETAT
EN LES TRANSACCIONS

Quan ens enfrontem a problemes que no tenen una solució fàcil cal plantejar-los de la millor manera possible. Això és una manera de dir que si bé no som capaços de resoldre moltes de les dificultats de la vida en societat, hem de procurar avançar en el camí de la millora de la convivència a base de posar la màxima informació a l'abast dels interessats.

La reflexió val per a molts aspectes de les relacions socials però pren importància especial en les relacions econòmiques. En aquest terreny sembla clar que la informació va estretament lligada a la formació; i com que la formació, és a dir, l'educació i el coneixement, ajuda a actuar correctament i prevé dels abusos, podem concloure que la informació sobre aspectes econòmics incideix en la qualitat de la democràcia.

Ara mateix podem observar un exemple d'aquest tipus de debat als Estats Units. Alguns *lobbies* han protestat per una decisió presa els primers dies d'agost per la US Securities and Exchange Commission, l'organisme federal que és responsable del funcionament dels mercats d'inversió. Efectivament, aquesta Comissió ha establert que les empreses que cotitzen a la borsa han de fer pública la relació que existeix entre els salaris dels seus directors i el salari mitjà del conjunt dels seus treballadors. L'obligació serà efectiva l'any 2017 però ja ha començat a provocar polèmica.

El fet és que les enormes diferències en les retribucions formen part del nucli dur de les crítiques raonables que es poden fer ara mateix al funcionament del sistema capitalista. Avui als Estats Units un alt directiu pot cobrar 300 vegades el sou d'un treballador mitjà, quan aquesta relació era de 20 vegades l'any 1965. És evident que la feina de ningú no val 300 vegades la d'algú altre!

MURIEL CASALS

Però també és cert que davant d'una mesura que afecta les regles del funcionament de l'economia s'imposa l'observació dels seus efectes. El *Financial Times*, en comentar la notícia americana, planteja una reflexió interessant: quan fem comparacions de retribucions dins d'una empresa ens cal tenir en compte quina és l'estructura de treball amb què cada empresa funciona. Si es tracta d'una empresa on tots els treballadors són qualificats i ben pagats, la relació entre el salari més alt i la mitjana serà petita; en canvi, en uns grans magatzems, per exemple, on hi ha venedores mal pagades trobarem una distància important entre el seu salari i el dels seus caps. D'altra banda, caldrà tenir en compte que si una empresa externalitza els treballs "barats" la seva ràtio interna serà més ajustada que en el cas de la

companyia que ha decidit mantenir tot el procés al seu interior; aquesta segona exhibirà unes diferències salarials més grans però possiblement té un comportament més proper a l'equitat.

És clar que parlar de control polític sobre la conducta i les decisions de les empreses privades forma part precisament dels problemes que no són de fàcil solució. El joc del mercat necessita una bona combinació de llibertat i de regulació si volem que el mecanisme que reconeixem útil ho sigui efectivament pel que entenem com una bona convivència social.

Per sort, la història ens ensenya i l'experiència pròpia i aliena ens dona lliçons que volem aprendre. Recordem que la Comissió americana que ara és objecte de debat va ser creada l'any 1934. El Congrés dels Estats Units d'Amèrica, havent vist els problemes creats pel mal ús de la informació no pública de les empreses, per les males pràctiques i per les manipulacions, es va proposar restaurar la confiança dels inversors - de manera especial els petits inversors - i va crear una agència del Govern federal que fonamenta el seu funcionament a socialitzar la informació. En aquest sentit, és clau la base de dades annexa a la SEC (Securities and Exchange Commission) des del 1994, i un organisme anomenat EDGAR (Electronic Data Gathering Analysis and Retrieval System) ofereix informació en línia sobre les empreses per ajudar a la presa de decisions dels possibles inversors.

En resum, mentre vivim en una economia de mercat hem d'exigir al poder polític que faci ús de la seva capacitat de control i regulació per assegurar la transparència, que vol dir la màxima informació per a tothom qui la desitgi.

Economista